

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı): Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

Vekili _____ :

Karşı Taraf _____ :

İsteğin Özeti : Elazığ 1. İdare Mahkemesi'nce verilen 13.10.2014 günlü, E:2014/863, K:2014/1174 sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

Cevabın Özeti : Temyizi istenen kararın yöntem ve yasaya uygun olduğu, bu nedenle istemin reddi gerekeceği yolundadır.

Danıştay Tetkik Hakimi :

Düşüncesi : Mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İkinci Dairesi'nce dosyanın tekemmül ettiği ve 23.12.2014 tarihli ara kararı cevabının geldiği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmeksizin 2577 sayılı Kanuna 6552 sayılı Kanun ile eklenmiş olan 20/B maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Dava; İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde şef olarak görev yapan davacının, Taşra Teşkilatı Şube Müdürlüğü mülakat sınavında başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Elazığ 1. İdare Mahkemesi'nin 13.10.2014 günlü, E:2014/863, K:2014/1174 sayılı kararıyla; Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "şube müdürü, tesis müdürü ve basımevleri müdürleri bakımından sözlü sınav başarı listeleri üzerinden" ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle Danıştay 2. Dairesi'nin E:2013/10363 sayılı esasında açılan davada, 29.4.2014 tarihli karar ile, belirtilen ibarenin yürütmesinin durdurulmasına karar verildiği, sözlü sınavın, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte olması ve bu çerçevede, sözlü sınavın temel amacının, yazılı sınav yapılmak suretiyle nesnel bir biçimde tespit edilenler arasında en başarılı adaydan başlayarak en uygun olanların seçilmesi olması nedeniyle, sözlü sınavın seçimin tek belirleyicisi olarak belirlenmemesi gerektiği anlaşılmakta olup, bu kapsamda, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Şube Müdürlüğü görevde yükselme yazılı sınavından 73,33 puan alarak başarılı olan ve mülakat sınavına girmeye hak kazanan davacının, sadece 19.2.2014 tarihinde girdiği mülakat sınavı neticesinde aldığı 55,20 puan esas alınmak suretiyle başarısız sayılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlem iptal edilmiştir.

Davalı idare, idare mahkemesi kararının hukuka aykırı olduğunu öne sürerek bozulmasını istemektedir.

T.C. Anayasasının 2. maddesinde belirtilen Türkiye Cumhuriyeti Devletinin temel niteliklerinden olan "hukuk devleti" ilkesi, vatandaşlarına hukuk güvenliğini sağlayan, idarenin hukuka bağlılığını amaç edinen, buna karşılık kamu gücünün sınırsız, ölçsüz ve keyfi kullanılmasını önleyen en önemli unsurlardan biridir. Nitekim hukuk devleti ilkesinin yaşama geçirilmesini sağlayacak araçlar arasında, Anayasanın 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin, Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği; Anayasanın 125. maddesinde de, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu kuralına yer

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2014/8821
Karar No : 2015/1537

verilmiştir.

Bahsi geçen hukuk devleti ilkesi karşısında idarenin, yargısal denetim yapılmasını ortadan kaldıracak ya da bu denetimin yapılmasını imkansız kılacak işlem ve eylemlerde bulunması mümkün değildir.

657 sayılı Yasanın 3. maddesinde, "sınıflandırma" , "kariyer" ve " , "liyakat" ilkeleri bu Kanunun temel ilkeleri olarak belirlenmiş; kariyer ilkesi, Devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamak; liyakat ilkesi ise, Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini yeterlilik sistemine dayandırmak ve sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmak olarak tanımlanmıştır.

Görüldüğü üzere Yasa, devlet memurluğunu bir meslek olarak kabul etmekte ve bunlara sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanmasını, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme istemlerinin liyakat sistemine dayandırılmasını öngörmektedir.

Bu iki ilkenin temelinde, objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi ve hak etme kavramı yatmakta olup, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin tek güvencesinin de, hizmetin yetişmiş, ehil kamu görevlilerince yerine getirilmesinden geçeceği de tabiidir.

Kamu hizmetlerinin ehil ve yetişmiş kamu görevlileri eliyle yürütülmesi için yapılan sözlü sınavların, kariyer ve liyakat ilkelerine uygun, objektif ve aynı zamanda yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden yargısal denetime imkan tanıyacak şekilde yapılması esas olmalıdır. İdari işlemin yetki ve şekil gibi salt usule ilişkin unsurları ile sınırlı olmak üzere yapılan bir yargısal denetimin, hukuk devleti ilkesinin sağladığı güvenceyi temin etmeyeceği açıktır. Nitekim, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin (1/a) bendi gereğince iptal davalarında, idari işlemlerin yetki ve şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden yargısal denetime tabi tutulması zorunlu bulunmaktadır. Dolayısıyla sözlü sınavda başarısız sayılma işleminin yargısal denetimini sağlayacak alt yapının tüm unsurlarıyla oluşturulmasını sağlamak hukuka bağlı idarenin görevidir.

Dava konusu işlem tarihinde yürürlükte olan ve 12.10.2013 gün ve 28793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkındaki Yönetmeliğin "Sözlü Sınav" başlıklı 16. maddesinde " Şube müdürlüğü, tesis müdürlüğü ve basımevi müdürlüğü için yapılan yazılı sınavda başarılı olanlardan duyuruda ilan edilen kadro sayısının üç katına kadar aday, puan üstünlüğüne göre sözlü sınava alınır. Son adayla aynı puana sahip olan adaylar da sözlü sınava alınır.

(2) Adaylar sözlü sınavda alınan personel, sınav kurulunun her bir üyesi tarafından;

- a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
- b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- c) Liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu,
- ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2014/8821

Karar No : 2015/1537

- d) Genel kültürü ve genel yeteneği,
- e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

sınav duyurusunda belirtilecek ağırlıklarda esas alınarak, Ek –1 Görevde Yükselme Sözlü Sınavı Değerlendirme Formuna göre 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Her üyenin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak personelin sözlü sınav puanı tespit edilir. Sözlü sınavda 100 üzerinden 70 ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır. " hükmüne yer verilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı taşra teşkilatı il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde boşalan 1709 şube müdürlüğü kadrosu için görevde yükselme yazılı sınavından 70 ve üzerinde puan almak suretiyle başarılı olan adaylara, 10.2.2014 - 28.2.2014 tarihleri arasında yapılan sözlü sınav öncesinde, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Kurullarınca 3133 adet "Alan Bilgisi", 2740 adet "Genel Kültür" soru ve cevaplarının hazırlandığı, soruların 1 Alan Bilgisi ve 1 Genel Kültür sorusu şeklinde zarflara yerleştirildiği ve bu zarfların 10 ayrı kurula verilmek üzere 10 ayrı sandığa konulduğu, mülakata giren adayın zarftan çektiği sorulara verdiği yanıtların kurulun her üyesi tarafından değerlendirildiği ve yönetmeliğin ekinde yer alan Görevde Yükselme Sözlü Sınavı Değerlendirme Formuna göre verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak adayların sözlü puanlarının belirlendiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünün incelenmesinden, değerlendirme kriterlerinden bir kısmının somut bilgi ve belgeye dayandırılması zorunluluğu bulunmakta iken, bir kısmının gözlem ve kanaate dayalı olduğu açıktır. Ancak, sözlü sınava ilişkin Görevde Yükselme Sözlü Sınavı Değerlendirme Formunda yer alan kriterlerden bir kısmı gözlem ve kanaate dayalı olmakla birlikte, söz konusu kriterler çerçevesinde bir bütün olarak yapılan değerlendirme sonucunda adayın başarılı ya da başarısız olduğunun belirlendiği dikkate alındığında; **gözlem ve kanaate dayalı kriterler yönünden ilgilinin başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususlarınortaya konulması, somut bilgi ve belgeye dayandırılması mümkün olan haneler bakımından ise başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususların somut bilgi ve belge ile kanıtlanması gerekmektedir.**

Dava dosyasının incelenmesinden; davacıya sözlü sınav esnasında zarftan çektiği genel kültür sorusuna ek olarak bir tane daha soru sorulduğu ve cevap kısmında ilk sorunun cevabının yer aldığı, ikinci sorunun cevabı olarak da "bilmiyorum" ifadesinin yer aldığı, alan bilgisi sorusuna ek olarak da 3 tane daha soru sorulduğu cevap kısmında ilk üç sorunun cevabına yer verilirken son soru yönünden "bilmiyorum" ifadesinin yer aldığı, Danıştay 2. Dairesi'nce 23.12.2014 tarihinde yapılan ara kararı ile davacıya sorulan iki soruya ait cevap anahtarlarının istenilmesi üzerine davalı idare tarafından gönderilen cevap anahtarlarının incelenmesinden davacının ilk alan bilgisi ve genel kültür sorularına doğru yanıt verdiği, bununla birlikte alan bilgisinden ek olarak sorulan 2 soruya da doğru cevap verdiği anlaşılan davacıya sözlü sınava katılan kurul başkanı ve dört komisyon üyesi tarafından yönetmelikte yer alan "Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi" kısmına 4 komisyon üyesince 60 puan verildiği, 1 komisyon üyesinin ise 70 puan verdiği, "Genel kültürü ve genel yeteneği" kısmına ise 3 komisyon üyesi tarafından 50 puan, 1 komisyon üyesi tarafından 60 puan verildiği, "Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü", "Liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu", "Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı"

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2014/8821

Karar No : 2015/1537

ve "Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı" kriterlerinin 20-50 puan aralığında değerlendirilmesi üzerine verilen puanların aritmetik ortalaması olan 55,20 puan olarak başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda; bu işlemin hukuka uygunluk denetiminin Anayasanın 125. maddesinde ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde belirlenen hukuki sınırlar içinde yapılabilmesi için davalı idarece, **soruların yanıtlarına komisyon üyelerince takdir edilen ve yönetmelikte belirlenen başarı düzeyinin altında olan puanların gerekçelerinin ortaya konulmadığı,** davacının alan bilgisi ve genel kültür bilgisini ölçmek amacıyla, kura usulü ile belirlenen iki soruya ve diğer sorulara yukarıda belirtilen şekilde yanıt vermesi nedeniyle, başkaca herhangi bir sebep ve gerekçe gösterilmeksizin performans değerlendirme formunda yer alan tüm hanelerin değerlendirilerek 55,20 puanla başarısız sayıldığı görülmüştür.

Yukarıda belirtildiği şekilde, davacının girmiş olduğu görevde yükselme sözlü sınavında hukuken itibar edilebilir herhangi bir sebep ortaya konulmaksızın davacının başarısız sayıldığı anlaşılmakta karşısında, söz konusu sınavın başarı düzeyini oluşturan puanların belirlenmesinde davacının bilgi ve yeterliliğinin objektif ve nesnel biçimde değerlendirildiğinden söz etmeye olanak bulunmamaktadır.

Budurumda; kariyer ve liyakat ilkeleri uyarınca kamu hizmetinin ehil kamu görevlileri eliyle yürütülmesi için yapılan sözlü sınavda, ölçme ve değerlendirme esaslarına uygun ve objektif bir değerlendirme yapılmadığı anlaşıldığından davacının görevde yükselme sözlü sınavında başarısız sayılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık, dava konusu işlemi iptal eden mahkeme kararında sonucu itibariyle hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davalı idarenin temyiz isteminin reddiyle, Elazığ 1. İdare Mahkemesi'nce verilen ve hüküm fıkrası itibariyle hukuka uygun bulunan 13.10.2014 günlü, E:2014/863, K:2014/1174 sayılı kararın yukarıda belirtilen gerekçeyle onanmasına, temyiz giderlerinin istemde bulunan davalı idare üzerinde bırakılmasına, 19.2.2015 tarihinde, oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

(X)

KARŞI OY (X) : Sözlü sınavda başarısız sayılma işleminin, diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden yargısal denetiminin yapılabilmesisözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması vetutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtla hangı komisyon üyesince, hangı notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi, böylece sözlü sınavın nesnel olarak yapılması ve yargısal denetimin tüm unsurlarıyla gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Milli Eğitim Bakanlığı taşra teşkilatı il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde Şube müdürlüğu kadrolarına yapılacak atamalar için 10.2.2014 - 28.2.2014 tarihleri arasında yapılan sözlü sınav öncesinde, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Kurullarınca 3133 adet "Alan Bilgisi", 2740 adet"Genel Kültür" soru ve cevaplarının hazırlandığı, soruların 1 Alan Bilgisi ve 1 Genel Kültür sorusu şeklinde zarflara yerleştirildiği ve bu zarfların 10 ayrı kurula verilmek üzere 10 ayrı sandığa konulduğu, mülakata giren adayın zarftan çektiği sorulara verdiği yanıtla kurulun her üyesi tarafından değerlendirildiği ve yönetmeliğin ekinde yer alan Görevde Yükselme Sözlü Sınavı Değerlendirme Formuna göre verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak adayların sözlü puanlarının belirlendiği, davacının sözlü sınavdaki başarı düzeyinde alan bilgisi ve genel kültür bilgisini ölçmek amacıyla, kura usulü ile belirlenen iki soruya ve diğer sorulara verdiği yanıtla esas alınarak, ölçme ve değerlendirme kriterlerine uygun belirlendiği, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, bu nedenle davanın reddi gerekeceği oyuyla çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye